

EESTI PÕHJAVEEKOMISJON

Koosoleku protokoll nr 139

Aeg: 12.02.2015

Koht: KKM, Narva mnt 7a, Tallinn

Koosoleku juhataja: Kersti Türk

Protokollis: Andres Marandi

Koosolekul osalenud PVK liikmed: Andres Marandi, Leonid Savitski, Hedi Schvede, Kadri Haamer, Siim Väikmann.

Puudus: Madis Metsur

Lisaks osales: KKM Veeosakonna juhataja Rene Reisner

Päevakord:

1. AS Infragate Eesti ja OÜ Hartal Projekt koostatud aruande „**Põhjaveekogumite ohustatust ja halba seisundit põhjustavate koormuste vähendamise meetmeprogramm ja selle tegevused**“ vahearuande ja töö metoodikaga tutvumine ning kooskõlastamine.
2. Tallinna Ülikooli Ökoloogia Instituudi koostatud aruande „**Põhjaveekogumi veest sõltuvad ökosüsteemid, nende seisundi hindamise kriteeriumid ja seirevõrk**“ projekti esimese ja teise etapi metoodika tutvustus ning kooskõlastamine.
3. **Harjumaa Ordoviitsiumi-Kambriumi ja Kambriumi-Vendi veekihtide Harku, Jõelähtme, Viimsi, Saku valdade ning Tallinna (välja arvatud Lasnamäe ja Nõmme linnaosad) ja Maardu linna põhjaveevarude ümberhindamise** uuringu aruande koostamise eesmärk ja lähteülesande tutvustus ja arutelu.
4. OÜ Eesti Geoloogiakeskuse poolt koostatud aruande „**Tõenäoliselt heas seisundis põhjaveekogumite seisundi hindamine**“ tutvustus ja arutelu.

1. Vahearuande „**Põhjaveekogumite ohustatust ja halba seisundit põhjustavate koormuste vähendamise meetmeprogramm ja selle tegevused**“ tutvumine ja kooskõlastamine.

Kersti Türk andis ülevaate põhjaveekogumite ohustatust ja halba seisundit põhjustavate koormuste vähendamise meetmeprogrammi koostamise metoodikast ning arutelu all olevast aruandest.

Kuna Kersti Türk oli 2014. aastal aruande koostamisega seotud, siis seetõttu taandas ta ennast antud aruandega seotud PVK otsuste tegemisest.

Rene Reisner selgitas, kuidas antud aruande raames koostatud meetmeprogrammi kasutatakse edaspidi. Hetkel koostatud meetmeprogramm töötatakse hiljem läbi konkreetsetes veemajanduskavades, kus nende esituse vorm võib muutuda. Meetmeprogrammi puhul on oluline hinnata iga meetme maksumuse ning mõju ulatuse suhet. Hetkel koostatud meetmeprogrammi meetmetele ei ole veel majanduslikku tulu-analüüsi, kuid see valmib töö teises etapis. k.a. aprilli lõpus.

PVK soovitas tähelepanu pöörata fenoolide piirnormidele ning Eesti laborite määramistäpsusele. Tulenevalt määramistäpsuse ja piirsisalduse lähedasest väärtusest, peaks anomaalsete sisalduste leidmisel põhjaveekogumitest toimuma korduvproovimised ning täpsustavad uuringud, enne lõplike järelduste tegemist.

Samuti tekkis PVK küsimus ohtlike ainete meetmeprogrammi kohta, tundub olevat ülimahukas. Kuidas seda tulevikus planeeritakse läbi viia – kas põhjavee seire programmi raames või uuringulise seirena, selgub veemajanduskava koostamise käigus.

PVK otsustas aruande ja meetoodika kooskõlastada.

2. TLÜ Ökoloogia Instituudi koostatud aruande „**Põhjaveekogumi veest sõltuvad ökosüsteemid, nende seisundi hindamise kriteeriumid ja seirevõrk projekti esimese ja teise etapi meetoodika**“ tutvustus ja meetoodika kooskõlastamine.

PVK tutvus vahearuandes esitatud põhjaveest sõltuvate ökosüsteemide nimekirjaga ning seisundi hindamise meetoodikaga. Kuna põhjavee mõju sellest sõltuvatele ökosüsteemidele saab olla vaid kas läbi veetaseme kõikumise või läbi põhjavee kvaliteedi, siis on PVK arvates väga oluline, et välja töötatavad kriteeriumid oleks otseselt seostatud antud mõjudega. Näiteks, kui palju ning kui pika aja vältel võib pinnaveekogu või märgala ümbruses vähendada põhjaveetaset ilma, et see mõjutaks põhjaveest sõltuvat ökosüsteemi.

PVK otsustas aruande ja meetoodika kooskõlastada.

3. **Harjumaa Ordoviitsiumi-Kambriumi ja Kambriumi-Vendi veekihtide Harku, Jõelähtme, Viimsi, Saku valdade ning Tallinna (välja arvatud Lasnamäe ja Nõmme linnaosad) ja Maardu linna põhjaveevarude ümberhindamise uuringu aruande koostamise eesmärgi ja lähteülesande** tutvustus ja arutelu.

PVK tutvus uuendatud lähteülesandega ning otsustas tähelepanu pöörata järgmistele asjaoludele:

1. Kuna põhjaveevarud on O-Cm ja Cm-V veekihtides piiratud ning ümberautusi tehakse põhjavee liikumise seaduspärasustest lähtudes, mitte lihtsalt summat aritmeetiliselt ümber jagades, siis peavad Harjumaa omavalitsused arvestama võimalusega, et hetkel kehtiv veevaru või uue hindamisega soovitav veevaru ei pruugi peale ümberarvutusi realiseeruda.
2. Tulevane tööde tegija peab kindlasti arvestama lähteülesande punktis 2 kirjutatud, et põhjaveevaru ümberhindamisel tuleb arvestada kõikide alale jäävate antud põhjaveekihtide veekasutajatega. See tähendab, et hinnata tuleb ka vee erikasutuslooga mitte kaetud veetarbijate poolt pumbatavat vett.

4. **EGK poolt koostatud aruande „Tõenäoliselt heas seisundis põhjaveekogumite seisundi hindamine“** tutvustus ja arutelu.

PVK tutvus EGK poolt esitatud tööga soovitab järgnevalt:

1. Põhjaveekogumite hindamisel kirjutada rohkem lahti seisundi hindamise usaldusvääruse detailid iga konkreetse testi puhul. Hetkel on see vaid üks ja sama lõik, mis on iga peatüki lõppu kopeeritud.
2. Hindamisel kirjutada seletus, miks enamuses põhjaveekogumite pH on langeva trendiga. Kuidas saavad selles olukorras olla põhjaveekogumid heas seisundis?

/allkirjastatud digitaalselt/

Kersti Türk

Põhjaveekomisjoni esimees